

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠB-665/19-B

Název	Mateřská škola Brno, Uzbecká 30, příspěvková organizace
Sídlo	Uzbecká 30, 625 00 Brno
E-mail	ms_uzbecka@volny.cz
IČ	75001578
Identifikátor	600107795
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Blažena Urbánková
Zřizovatel	Statutární město Brno, městská část Brno-Bohunice
Místo inspekční činnosti	Uzbecká 30, 625 00 Brno
Termín inspekční činnosti	10. 4. 2019 – 15. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Brno, Uzbecká 30, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 84 dětí a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 100 strážníků. Má tři věkově smíšené třídy. V době inspekční činnosti v nich vzdělávala 83 dětí. Z jejich celkového počtu mělo šest odklad povinné školní docházky, 19 bylo ve věku 5-6let, tři byly cizí národnosti a tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“).

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Škola plná pohody a zábavy“ (dále „ŠVP PV“).

Provoz školy je zajištěn od 6.15h do 16.30h. Pro školní rok 2018/2019 činí výše měsíční úplaty za předškolní vzdělávání 410 Kč.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je na vedoucím pracovním místě od 1. srpna 2018.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má zpracovaný ŠVP PV, do jehož obsahu se pozitivně promítají současné trendy v předškolním vzdělávání, zejména odklon od analytického pojetí práce. Jeho hlavní principy tvoří rámec kompetencí osobnostního rozvoje dětí. Hlavním rizikem pro úspěšné naplňování vzdělávacích cílů jsou razantně prováděné systémové změny, ke kterým ředitelka přistoupila od ledna 2019 bez zpracované vlastní analýzy. Zrušila nastavené třídní plánování, které vytvářelo se ŠVP PV kompaktní, vnitřně propojený celek. Dále změnila nastavenou organizaci vzdělávání a didaktický styl vedení dětí, a to v rozporu se zásadami ŠVP PV. Tyto přeměny, které se týkají především včleňování prvků alternativního programu „Začít spolu“ do vzdělávání dětí, jsou prováděny na úkor jejich spontaneity. Ředitelka realizuje změny bez respektu k připomínkám ze strany učitelek, navíc i proti jejich vnitřnímu přesvědčení, což negativně ovlivňuje celkovou atmosféru ve škole. O této reorganizaci ve vzdělávání dětí nebyli prokazatelným způsobem informováni jejich zákonní zástupci. Škola je neinformovala ani o personální změně ve školní jídelně. Také jim v prostorách budovy neposkytla aktuálně závazný ŠVP PV, podle kterého se mají jejich děti vzdělávat a jehož platnost končí až ve školním roce 2019/2020.

Stávající systém řízení má řadu nedostatků a nevytváří optimální podmínky pro naplňování ŠVP PV. Jeho realizaci nepodporují ani jednání pedagogické rady. Odpovědnost za metodické vedení pedagogických pracovníků i provádění hospitační činnosti předala ředitelka lektorce, jejíž odborné působení není v souladu s nastavenou vizí ŠVP PV. Sama ředitelka systematické hodnocení pedagogické práce zatím neprovádí. Preferuje další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblasti alternativního programu „Začít spolu“, a to formou sdílení zkušeností s jinými MŠ podobného typu. Takto nastavená strategie sebevzdělávání sice přispívá k obohacování profesního rozvoje učitelek, ale výsledky spolupráce nepodporují realizaci ŠVP PV.

MŠ nemá nastavená jasná pravidla pro efektivní fungování vlastní činnosti. Předávání informací i úkolů od vedení školy k pedagogickým pracovníkům je málo účinné. Nepodporuje jejich participaci na plnění koncepčních záměrů a nenapomáhá k plynulému chodu školy. Dokumenty vztahující se k organizaci vzdělávání nejsou vždy přesné a odpovídající skutečnosti. Rozvržení přímé pedagogické činnosti a nastavený režim dne nekorespondují s informacemi ve školním řádu a ŠVP PV. Nedostatky byly shledány i ve vedení dokumentace, která měla nejen po formální stránce nízkou úroveň (např. většina vnitřních směrnic nebyla aktualizována, vedení povinné dokumentace neumožňovalo průkazné sdílení všemi pedagogickými pracovníky). Analýzou údajů v třídních knihách bylo navíc zjištěno, že dochází často ke spojování tříd, což je v rozporu s Rámcovým

vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“), kde je uvedeno, že „... spojování tříd je maximálně omezeno...“. Toto spojování tříd je z hlediska systematického vzdělávání dětí, včetně dětí se SVP a uspokojování jejich potřeb stálosti, bezpečí, jistoty a pohody zcela nevhodné.

Z inspekčních hospitací vyplynulo, že škola věnuje nedostatečnou pozornost i zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Možné riziko v některých dnech pro ně představoval dohled nad dětmi pouze školní asistentkou, anebo jejich ponechávání v šatně bez dohledu učitelky (od 9.20h do 9:55h).

MŠ má dlouhodobě stabilní personální obsazení, které je dobrým předpokladem pro naplňování ŠVP PV. Rovněž vytvořené personální podmínky pro vzdělávání dětí se SVP umožňují zajistit souběžné působení ve prospěch účinné podpory jejich individuálního rozvoje osobnosti. Personální oblast je posílena ještě o dvě školní asistentky získané z dotačního programu MŠMT, které zajišťují dětem vhodnou nepedagogickou podporu v organizačně náročnějších chvílích v průběhu dne. Taktéž aktivita ředitelky v dalším projektu např. *Dietní stravování* podporuje u dětí vytváření zdravých životních návyků a postojů. V této souvislosti využívá škola aktivně poradkyni (nutriční terapeutku) a spolu s ní poskytuje rodičům informace o zlepšování zdravotní kultury při stravování jejich dětí např. zajištěním „ochutnávky pro rodiče“ s nabídkou nových druhů pokrmů a pomazánek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání nekořespondoval se vzdělávacími cíli stanovenými ve ŠVP PV. V jeho části *Psychosociální podmínky* je nastaven pedagogický styl (např. podpora aktivní spoluúčasti dětí, jejich podílení se na rozhodnutích, možnost výběru, spolupráce s dítětem namísto manipulace s ním, zohledňování individuálních rozdílů v zájmu a tempu přijímaných poznatků), který však nebyl uplatňován. Přestože ve ŠVP PV okruh *Vzdělávacího obsahu* odpovídá specifičnosti integrovaného pojetí respektující přirozenou celistvost osobnosti dítěte, tento přístup nebyl zachován. Dětem byl dokonce nabízen vzdělávací obsah podle dřívější „výchovné složky“ (tělesná výchova), a to bez přirozených souvislostí, vazeb a vztahů.

Vzdělávání nebylo dobře organizačně zvládnuté. Převládalo frontální vedení bez odpovídající diferenciací nároků. Vzdělávací nabídka byla sice dobře připravená a velmi pestrá, ale nevycházela z individuálních potřeb a možností dětí. Spontánní a řízené aktivity nebyly vzájemně provázané a vyvážené. Dominovaly řízené činnosti a svojí délkou nerespektovaly psychohygienické zásady (trvaly více než 60 minut), což je z hlediska vzdělávání předškolních dětí zcela nevhodné. Nepříznivý dopad na průběh vzdělávání mělo v jedné třídě v dopoledním bloku nepromyšlené organizování dvou placených aktivit (8.00h do 11.30h) na úkor naplňování ŠVP PV.

Kvalitu vzdělávání snižovalo zbytečné ukončování herních aktivit založených na individuální volbě dětí, a to na úkor zařazení méně efektivní společné řízené činnosti. Děti byly k činnostem nuceny, neměly možnost se zabývat jinou aktivitou podle svého zájmu. Uplatňovaný styl pedagogické práce nebral v úvahu jejich samostatné rozhodování. Nepodporoval smysluplné rozvíjení herních činností a byl málo vstřícný k uspokojování přirozených potřeb dětí, např. možnost si hrát a činnosti dokončit. Pedagogické pracovnice, i přes potlačování autonomního chování dětí a jejich sebeuplatnění, je přijímaly se značnou mírou tolerance a důvěry. Rozvíjely jejich jazykové dovednosti a ve spontánních aktivitách jim vytvářely komunikačně bohaté prostředí. Samy vlastním jednáním podporovaly správné prosociální chování a pěkné vzájemné vztahy. Výsledky vzdělávání dětí hodnotily vždy pozitivně, čímž posilovaly jejich sebevědomí, ale k sebehodnocení je zatím nevedly.

Účinnost pedagogického procesu zvyšovalo cílené zařazování hudebních, výtvarných a pohybových činností, grafomotorických cvičení, pěstitelských aktivit a situací stimulačních kreativní myšlení. Pozitivem byla také cílená příprava dětí na vstup do 1. ročníku základní školy. Při ní docházelo na dobré úrovni k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní. K úspěšnému začlenění těchto dětí do základního vzdělávání napomáhají i tzv. edukativně stimulační skupiny organizované pro děti za přítomnosti jejich rodičů.

K efektivitě vzdělávání přispívalo podnětné prostředí, které dávalo dětem velké příležitosti využít bohaté nabídky kvalitních hraček a učebních pomůcek. K podpoře čtenářské gramotnosti napomáhalo značné množství dětských knih, časopisů a encyklopedií, které děti přirozeně využívaly. Škola vytvořila rovné příležitosti pro zapojení dětí se SVP a dětí cizinců do dětského kolektivu a vytvořila jim vhodné prostředí pro jejich sociální integraci. Děti se většinu času účastnily společných řízených činností, které svým obsahem ne vždy odpovídaly jejich aktuálním potřebám a možnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má ve ŠVP PV dobře popsany systém evaluace, prozatím ho komplexně nerealizuje. Vyhodnocování provádí pouze částečně, a to se zaměřením zejména na výsledky dětí. Pro plánování jejich cílené podpory však zatím učitelky nedokáží smysluplně připravit individualizovanou vzdělávací nabídku. Další oblasti např. plnění cílů třídního vzdělávacího plánu, způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání, práci pedagogických pracovníků, včetně jejich sebereflexe škola opomíjí, což nepřispívá k optimalizaci její činnosti. Z hlediska úspěšnosti dětí se SVP a s odkladem povinné školní docházky škola nevytvořila účinný systém vyhodnocování jejich výsledků vzdělávání. Nastavená evaluace neumožňuje vzdělávat tyto děti s přiměřenou i postupnou náročností a přijímat efektivní opatření vedoucí k eliminaci případných problémů.

Výsledky vzdělávání dětí, i přes zjištěné nedostatky v procesní stránce, odpovídaly očekávaným výstupům potřebným pro jejich další rozvoj a celoživotní vzdělávání. Úroveň školní připravenosti dětí, které plnily povinné předškolní vzdělávání, byla dostatečná. Děti dosahovaly dobrých výsledků zejména v matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti. Seznamovaly se s písmeny, většinu jich znaly a uměly se i podepsat. Byly schopné diferencovat zrakové a sluchové vjemy. Rozlišovaly základní grafické tvary, obrazné symboly a některé číslice. Uměly vyjmenovat číselnou řadu a porovnat počet prvků. Při práci s didaktickými pomůckami prokazovaly dobrou zručnost. Měly dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost, uměly se soustředit na určitou dobu, postupovat podle pokynů a pracovat bez pomoci dospělých. Dokázaly pojmenovat většinu toho, čím byly obklopeny, popisovaly základní přírodní děje. Při jednoduchých pokusech soustředěně pozorovaly, zkoumaly a dokázaly si všimnout souvislostí.

Všechny děti projevovaly zájem o dětské knížky a encyklopedie. Zpaměti reprodukovaly dětské říkanky a básničky. Dovedly se vyjadřovat prostřednictvím hudebně pohybových činností a ovládaly základní hudební instrumentální dovednosti, byly pohybově zdatné. Dokázaly vyjadřovat své představy prostřednictvím různých výtvarných technik (např. kreslit, používat barvy, konstruovat, tvořit z papíru, přírodnin). Uměly si zorganizovat hru, promítat do ní své zkušenosti. Ne vždy pro ni měly ale dostatek času. Nemohly ji dokončit nebo později v ní pokračovat podle vlastního zájmu, a to z důvodu účasti na činnostech organizovaných dospělými. Dovedly slovně vyjádřit své potřeby i přání, dokázaly upozornit i na to, co je jim nepříjemné. Při všech aktivitách prokazovaly děti velkou samostatnost. Plně využívaly pitný režim. Při stolování přirozeně uplatňovaly hygienické, zdravotně preventivní a kulturně společenské návyky. Zvládaly jednoduchou

obsahu i pracovní úkony (např. uklidit po sobě, udržovat pořádek, postarat se o sebe i své věci). Výsledky dětí škola prezentuje prostřednictvím pravidelné účasti na *Mateřince Brno* a bohatou nabídkou četných akcí pro jejich zákonné zástupce.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k personální změně, a to k nástupu nové ředitelky školy, která plynule nenavázala na koncepční záměry aktuálního ŠVP PV.
- Pokračovalo zkvalitňování materiálních podmínek pro školní stravování i vzdělávací oblast.
- Dětem byla zajištěna v náročnějších režimových chvílích vhodná podpora, a to získáním dvou školních asistentek.
- Škola zareagovala na současný celospolečenský požadavek týkající se inkluzivního vzdělávání a ke vzdělávání přijala děti se SVP, kterým zajistila sdíleného asistenta pedagoga, a děti - cizince.
- Snížila se úroveň řízení školy a vzdělávání dětí podle ŠVP PV.

Silné stránky

- Využití finančních prostředků z programů EU podporuje u dětí zdravé životní návyky a umožňuje personální posílení ve prospěch vzdělávání dětí.
- Respektující přístup pedagogického sboru vytváří dětem příležitosti vyjádřit vlastní názor a podporuje rozvoj jejich odpovědnosti a samostatnosti.
- Podnětně zajímavé a obsahově bohaté prostředí přispívá k naplňování ŠVP PV.
- Úroveň dosažených výsledků vzdělávání dětí v oblasti sebeobsluhy a pracovních úkonů podporuje jejich úspěšnost v dalším stupni vzdělávání a profesním životě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Systémové zásahy do vzdělávání dětí nejsou promyšlené z hlediska účinnosti a návaznosti na koncepční záměry školy a nepříznivě se promítají do její celkové atmosféry.
- Pedagogický způsob vedení školy a nedostatky zjištěné v oblasti jejího řízení včetně vedení dokumentace nevytváří dobré podmínky pro úspěšné naplňování ŠVP PV a zlepšování kvality vzdělávání.
- Chybějící systém v organizaci vlastní činnosti má nepříznivý dopad na vytváření konstruktivní komunikace mezi učitelkami.
- MŠ nevytváří vhodné podmínky pro reálné fyzické bezpečí dětí.
- Stávající způsob sebevzdělávání pedagogických pracovníků včetně ředitelky nepodporuje naplňování koncepce v pojetí ŠVP PV.
- Organizace vzdělávání neuspokojuje přirozenou potřebu dětí „hrát si“, a to na základě svého zájmu a vlastní volby, nezajišťuje jim přirozené přechody mezi řízenými a spontánními činnostmi.

- Nároky na děti včetně dětí se SVP nejsou diferencovány a důsledně přizpůsobeny individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních.
- Didaktický styl vedení dětí není v souladu s principy ŠVP PV a RVP PV.
- Organizace nadstandardních aktivit zasahuje do vzdělávání dle ŠVP PV a je uplatňována na úkor jeho rozsahu a kvality.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit vzdělávání dětí dle ŠVP PV.
- Zkvalitnit úroveň řízení v oblasti odborného a metodického vedení učitelek a vedení dokumentace školy.
- Nastavit jasná pravidla v organizaci vlastní činnosti.
- Přijmout odpovídající opatření k zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí.
- Zaměřit se na profesní rozvoj pedagogických pracovníků ve prospěch naplňování koncepčních záměrů.
- Promýšlet organizaci vzdělávání ve prospěch individuálních potřeb dětí a jejich hry, a to na základě jejich zájmu a vlastní volby.
- Využívat záznamů o dětech pro každodenní práci učitelek a přípravu individualizované a diferencované vzdělávací nabídky.
- Nadstandardní aktivity za úplatu neorganizovat na úkor rozsahu a kvality ŠVP PV.
- Sdílet zkušenosti s jinými MŠ, které byly Českou školní inspekcí hodnoceny jako příklad inspirativní praxe.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 5 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a uvedené jako slabá stránka a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, datum výpisu ze dne 25. března 2019
2. Výjimka z nejvyššího počtu dětí na jednu třídu ze dne 25. května 2011
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Školka plná pohody a zábavy“ č. j. 378/2017 vydaný k 1. září 2017 na tříleté období, Třídní vzdělávací program vedený od září 2018 do prosince 2018 včetně hodnotícího listu tematické části (3 kusy)
4. Zápisy z provozní a pedagogické rady vedených ve školním roce 2018/2019

5. Školní řád č. j. 2/2017 ze dne 1. ledna 2017 s platností od 1. ledna 2017, Podpisová listina zaměstnanců ze dne 3. září 2018 (tři podpisy pedagogických pracovních, chybí podpisy provozních pracovních), Prezenční listiny zákonných zástupců dětí (seznamení a informování o obsahu školního řádu) vedené ve školním roce 2018/2019 (3 kusy)
6. Rozvržení přímé vzdělávací práce – pedagogičtí pracovníci školní rok 2016/2017 platné pro školní rok 2018/2019, Režim dne platný pro školní rok 2018/2019
7. Třídní kniha vedená ve třídě „Broučků“, „Motýlků“ a „Berušek“ s písemnými záznamy týkajícími se zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (3 kusy), Přehled docházky dětí vedený v jednotlivých třídách ve školním roce 2018/2019 (3 kusy)
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 elektronickou formou (83 kusů)
9. Vedení dokladů o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2018/2019 – Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (79 kusů), Dohoda o docházce dítěte do mateřské školy, Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky (6 kusů), Omluvný list pro omlouvání dětí plnící povinné předškolní vzdělávání
10. Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků MŠ vedené ve školním roce 2018/2019 (7 kusů), osvědčení o dalším vzdělávání učitelek vedená od školního roku 2016/2017 do data inspekční činnosti
11. Evaluační činnost vedená ve školním roce 2018/2019 – Pedagogická diagnostika (73 kusů)
12. Dokumentace vedená ve školním roce 2018/2019 pro tři děti podle § 16 odst. 9 školského zákona – Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole včetně vyjádření informovaného souhlasu rodiče (3 kusy), Individuální vzdělávací plán (1 kus), Plán pedagogické podpory (PLPP), Pracovní náplň asistenta pedagoga (1 kus)
13. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB 1475/13-B ze dne 2. ledna 2014, Dotazník pro ředitele škol (1 kus), Dotazník pro učitele a asistenta pedagoga – InspIS DATA (6 kusů)
14. Zápis pořízený při inspekční činnosti v Mateřské škole Brno, Uzbeká 30, příspěvková organizace ze dne 10., 11. a 15. dubna 2019 (3 kusy)
15. Doklady potřebné ke kontrole zajištění BOZ dětí v aktuálním školním roce
16. Doklady potřebné ke kontrole poskytování školního stravování - Jídelníček za měsíc březen 2019; Spotřební koš za jednotlivé měsíce roku 2018, leden – březen 2019, Souhlas s použitím receptur pro dietní stravování ze dne 20. 12. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Koutná, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Koutná, v. r.

Mgr. Hana Tesaříková, odbornice na předškolní vzdělávání

Mgr. Hana Tesaříková, v. r.

Mgr. Zuzana Havlíčková, školní inspektorka

Mgr. Zuzana Havlíčková, v. r.

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Haláková, v. r.

V Brně 3. května 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Blažena Urbánková, ředitelka školy

Mgr. Blažena Urbánková, v. r.

V Brně 7. května 2019